

Štengarčiček

prosinec 2004

Zpravodaj obce Šitbořice

Vážení čtenáři, předkládáme Vám poslední číslo našeho obecního zpravodaje v tomto roce. Mělo by bilancovat rok 2004, ale nakonec je v něm pouze to, co jste nám napsali a co nám dodali naši stálí dopisovatelé. Stále si myslím, že by mohli více přispívat obecní zastupitelé. Jedna maminka píše co by potřebovaly v naší obci malé děti, určitě by se na ně nemělo zapomínat. Už ani nechci opakovat, že marně čekáme na zprávu o našich fotbalistech. Vždyť už rok hrají na novém hřišti a prý vedou tabulku a daří se mladým žákům, proč by to nemohli vědět i ostatní občané. Třeba potom začnou ve větším množství chodit na fotbalové zápasy. Starosta Vás ve svém příspěvku seznámí s investičními akcemi a s tím co se plánuje budovat v příštím roce. Nově založený klub historie a vlastivědy již začal pracovat. Připravil vydání kalendáře k významnému výročí, které naši obec čeká

v příštím roce. Překvapil nás náš vydavatel a tisková úprava Franta, který píše o své cestě na nejvyšší horu Evropy a Kavkazu na Elbrus. Tradičně zajímavý je příspěvek pana Ing. Konečného. Ani v tomto čísle nechybí hádanka v podobě obrázku vinného sklepu. Milý dopis se vzpomínkami a také důkaz o neuvěřitelných znalostech rodné obce nám poslala paní Vozdecká. Oprávněně nám vytýká ať více zapojíme mladé. Rádi článek, básničku, povídku nebo i kritiku od mladého autora otiskneme.

Dovolte mi abych Vám jménem svým a jménem celé redakce Štengaráčku k nastávajícím svátečním dnům vánočním popřál klid a pohodu v osobním životě, v práci a do nového roku 2005 Vám přejeme mnoho zdraví, úspěchů a hodně dní prožitých ve štěstí.

J. Zelinka,
šéfredaktor

Slovo starosty

Vážení občané, v závěru roku Vás chci informovat o současné situaci v oblasti investic. Plán dokončit odbahnění rybníka do konce tohoto roku se stal skutečností. Práce jsou dokončeny, do konce roku proběhne kolaudace stavby a k napuštění rybníka již máme povolení Státního fondu životního prostředí. Jakmile bude zdroj vody, s napuštěním započneme a pokud bude dostatek srážek, bude rybník do jarních měsíců napuštěn a připraven k zarybnění.

Stavba čističky odpadních vod se poněkud pozdržela. Plánovali jsme, že stavba bude uvedena do zkušebního provozu do konce roku. Nyní je plánováno zahájení zkušebního provozu v měsíci lednu. Na dokončení stavby v termínu to však zatím nemá vliv.

V listopadu jsme ještě provedli proti plánu opravu chodníku na ul. Brněnská (ke hřbitovu). Tyto práce bylo možné provést z uspořené financí při stavbě chodníku na ul. Divácké.

Nyní něco z plánu investic na příští rok. V každém případě budeme pokračovat se stavbou čističky odpadních vod a s dostavbou kanalizace v obci. Dokončení výstavby je plánováno na květen 2005. Zkušební provoz čističky bude probíhat minimálně do začátku roku 2006.

Dále plánujeme opravu zpevněných ploch před radnicí. Dá se říci, že tomuto prostoru to již léta dlužíme, a to vzhledem k jeho významu v obci. Kanalizace je zde již nově vybudována, takže pokud nám to finanční prostředky dovolí, chceme tuto opravu dokončit v měsíci květnu tak, aby jsme byli připraveni na zahájení hlavních oslav 750. výročí založení obce.

Nyní chci krátce něco sdělit právě k tomuto výročí. V průběhu celého roku budou probíhat různé akce, které by měly pořádat místní organizace, školy apod. Hlavní oslavu plánujeme na červen. Konečná podoba této akce ještě není dořešena, ale je představa, že bychom na ni pozvali i naše rodáky.

V současné době byl vydán k tomuto výročí kalendář na rok 2005. Celou přípravu kalendáře provedlo nově založené občanské sdružení „Klub historie obce“. Jedná

se o velice hezky provedenou práci, za což touto cestou všem, kteří se na tvorbě kalendáře podíleli, děkuji.

Chci se také zmínit o oblasti sportu v naší obci. V měsíci září v Šitbořicích proběhl závěrečný turnaj „Mistrovství ČR žáků v sálové kolové“. Na tomto turnaji naše dvojice Wamser - Zvolánek obsadila první místo a stali se mistry ČR a dvojice Zelinka - Bláha obsadila 3. místo v ČR. Jsou to krásné výsledky a já jim touto cestou za vzornou reprezentaci obce děkuji.

Poněvadž hezkých výsledků dosáhli i naši fotbalisté, a to v kategorii žáci, zvláště naši nejmenší fotbalisté, jako přípravka, rozhodli jsme se na obci uspořádat pro ně slavnost setkání, kde jsme nejlepším předali věcné dary a všem, kteří se soutěže zúčastnili, diplomy.

Samozřejmě je třeba poděkovat všem vedoucím, trenérům, ale také rodičům, kteří je v jejich sportovní činnosti podporují. Tady bych se chtěl obrátit právě na Vás rodiče. Podporujte vaše děti, aby se zapojily do sportovní činnosti, je to nejlepší cesta k prevenci proti drogám, které stále více ohrožují zdravý vývoj naší mládeže. Nedávejte jim prostor k činnostem, které ohrožují jejich budoucí život. Za obec Vám mohu slíbit, že budeme v každém případě sportovní činnost podporovat. Tím myslím i finančně. Je však třeba, aby se staly pokud možno členy organizací sportovních oddílů. Je třeba se zajímat o náborové turnaje, které místní sportovní oddíly pořádají. Máme krásné výsledky v sálové kolové, mistry ČR v dorostu i v žácích, ale děti, které by měly zájem tento sport provozovat s nezbytnou podporou rodičů, je velice málo. I budoucnost šitbořického fotbalu na tom závisí, i když se v současné době blýská na lepší časy.

Závěrem mě dovolte, abych Vám všem popřál krásné prožití svátků vánočních a do nového roku vše nejlepší, zdraví a rodinnou pohodu.

Vladimír Kulíšek,
starosta obce

Krátké zprávy

Výsledky krajských voleb

Volby do krajského zastupitelstva Jihomoravského kraje se konaly ve dnech 5. a 6. listopadu 2004.

Do voličského seznamu bylo zapsáno celkem 1536 voličů. Voleb se zúčastnilo 463 voličů t.j. 30,14 %. Celkem bylo odevzdáno 463 platných hlasů.

Pořadí volebních stran	hlasy	%
1. Křesťanská a demokratická Unie- -Československá strana lidová	257	55,5
2. Komunistická strana Čech a Moravy	66	14,2
3. Česká strana sociálně demokratická	57	12,3
4. Občanská demokratická strana	48	10,3
5. Sdružení nezávislých kandidátů	15	3,2
6. Unie svobody – Demokratická unie	7	1,5
7. Zelená pro Moravu	4	0,8
8. České hnutí za národní jednotu	3	0,6
9. Koalice jižní Morava	3	0,6
10. Nezávislí	2	0,4
11. Moravská demokratická strana	1	0,2

Orlovna opět otevřena

Společenský dům opět zahajuje svoji činnost a nabízí tyto služby:

- denní stravování, včetně menu za 52 Kč
 - zajištění rodinných akcí, svateb, porad
 - možnost kulturního vyžití u Bowlingu, 1 hod 150 Kč
 - masáže, pedikúru, zdobení nehtů, manikúru, japonské tetování, sírné koupele, prodej kosmetiky.
- kontakt: Šárka Teplá, tel.: 731 456 816
- ubytování

Otevírací doba:

denně	11 ⁰⁰ - 23 ⁰⁰
pá - so	11 ⁰⁰ - 01 ⁰⁰

Pro zájemce připravujeme Silvestrovskou zábavu. Cena 300 Kč zahrnuje večeři, sekt, chlebičky, kávu a místenku. K tanci a poslechu hraje DJ Knotek Jan.

Dále v lednu připravujeme COUNTRY zábavu spojenou s vepřovými hody.

Telefon do společenského domu: 519 421 367

Proč Společenský dům opět změnil svého nájemce

Dne 29.9.2004 jsme obdrželi dopis s podpisy 50 občanů, kteří zastupitelstvo obce žádali o dání šance manželům Husákovým na další pokračování v provozování Společenského domu. Tento dopis byl projednán na zasedání zastupitelstva obce, které se konalo 29.9.2004.

Je pravdou, že manželé Husákoví šli do tohoto provozu po požádání obcí, ale také je pravdou, že obec jim na

rozjezd dala takové podmínky, jaké nikdo jiný nedostal (jeden rok nájemné 1000 Kč, půjčka obce 70 000 Kč na nákup zařízení a potravin do začátku, obec nakoupila pro jejich potřebu talíře, příbory a jiné vybavení) Za to jsme po roce požadovali zvýšit nájemné na 7 000 Kč a celý rok jsme čekali na to, až zahájí celodenní provoz tak, jak se k tomu zavázali v nájemní smlouvě. Na to manželé Husákoví odmítli přistoupit. Právě o dohodu s nimi jsme se snažili a předpokládali jsme, že v provozu Společenského domu budou pokračovat. Poněvadž manželé Husákoví na dohodu v tomto smyslu odmítli přistoupit a pan Husák, který měl Spol. dům v pronájmu, podal výpověď ke dni 30. 11. 2004 byli jsme nuceni uzavřít nájemní smlouvu s jiným provozovatelem.

Tento způsob odpovědi na dopis občanů jsem zvolil proto, že není možné osobně odepisovat 50 občanům a také považuji za potřebné informovat i občany ostatní.

Novému provozovateli Společenského domu panu Hrouzkovi, majiteli známé restaurace Maryša v Těšanech, přeji hodně úspěchů na poli podnikání.

Vyšel kalendář obce

První akcí na které se podílel nově vzniklý klub historie a vlastivědy bylo vydání nástěnného kalendáře k výročí 750 let od první zmínky o Šitbořicích. Rozhodnutí o vydání barevného kalendáře bylo přijato dost pozdě. První výběr fotografií se konal až po hodech. Na několika dalších schůzkách se však podařilo sehnat dostatek fotografií jak ze současnosti obce, ale také dostatek historických pohlednic a snímků. Museli jsme hledět i na technickou a uměleckou hodnotu fotek.

Dalším problémem bylo jak snímky uspořádat, seřadit a vybrat z nich pouze těch 12 plus 1 na obálku tak, aby co nejlépe zobrazily naši obec. Současně bylo osloveno i několik tiskáren. Byla vybrána ta, která dala nejlepší cenovou nabídku a která nám splní šibeniční termín vydat kalendář do konce listopadu. Konečný vzhled byl dojednan na několika schůzkách s grafikem tiskárny. Chtěli jsme aby hlavní fotka byla ze současnosti a k ní byly doplněny menší fotky převážně historické. Autoři všech fotek jsou ze Šitbořic. Kalendář byl opravdu do konce listopadu hotov a již začátkem prosince byl dán do prodeje. Prý se líbí. Jsme rádi, že s jeho vydáním nám pomohli i sponzoři PRAMOS, a.s. a Bohemia sekt Starý Plzeňec. Doufám, že bude ozdobou v domácnostech jak nás Šitbořáků, tak také našich rodáků pro které by mohl být hezkým vánočním dárkem. Všem by měl připomenout, že naše rodná obec má dávnou historii a proto bychom v příštím roce měli důstojně oslavit 750 let od první zmínky o obci.

J. Zelinka

Farní betlém na výstavě

Kulturní dům v Hodoníně pořádá jednou za tři roky v adventní čas rozsáhlou výstavu betlémů. Letos se konala již po čtvrté. Byla to výstava mimořádného rozsahu. K vidění byly betlémy z mnoha zemí světa dokonce až z Afriky a Latinské Ameriky. Betlémy dřevěné, keramické, papírové, skleněné, textilní, drátěné, z různých přírodních materiálů a také vyšívané, paličkované a malované. Byl tam dokonce betlém složený ve skleněné láhvi nebo miniaturní v ořechové skořápce. A to jsem možná na některé zapomněl. V hlavním sále kulturního domu „Na Valech“ byla největší expozice velkých chrámových betlémů. Na čestném místě blízko vchodu byl nainstalován betlém od nás ze Šitbořic. Patřil k těm nejvíce obdivovaným. Náš betlém byl pro ty co se více zajímají o betlémy překvapením. Dosud ho neznali. V odborné literatuře pouze Dr. Václav Vacík v knize „Chrámové betlémy v Čechách“ píše: Šitbořice - dřevěné polychromované figury 20 až 40cm vysoké, Tyrolská práce z roku 1917. I způsob polychromie (nabarvení) olejovými barvami je u betlémů dost neobvyklý. Mimořádně kvalitní je především precizní provedení řezby a následné vymalování figurek. Proto až půjdete se svými dětmi nebo vnoučaty o vánočních svátcích podívat se na „jesličky“ zastavte se i vy a po tolika letech se znovu zadívejte na nádherné dílo neznámých tvůrců, které již 87 let zkrášluje dobu Vánoční v našem kostele.

J. Zelinka

Ženský spolek Vesna

V lednu příštího roku bude u nás v obci založena místní pobočka ženského spolku VESNA - Brno, Údolní 10.

Chceme se připojit a navázat na úspěšnou již 12ti letou činnost této ženské organizace. Jejich náplní jsou mimo jiné přednášky, výstavy a besedy se zajímavými lidmi. Samozřejmě hlavně se scházejí si „jen“ popovídat. Spolek Vesna nám nabízí účast na všech těchto akcích. Jsou ochotny se zajímavým programem přijet i k nám do Šitbořic a udělat přednášku či besedu pro všechny ženy v naší obci bez ohledu na členství ve Vesně.

Jsou ale zároveň zvědavé na život u nás a na naše ženy. Mají velký zájem o výstavu ručních prací, zvláště výšivek (podobnou jako byla v Sokolovně na Velikonoci), výstavu krojů apod. v Brně.

V naší obci (pokud já vím) existují jen spolek Astra a Společenství matek. Rády bychom tyto aktivity rozšířily. Zimní večery jsou dlouhé a v zimě snad i není tolik práce. Proto zveme všechny ženy bez ohledu na věk na naše schůzky (účast ve spolku Vesna není vůbec podmínkou).

Samozřejmě bychom byly velice rády, kdyby řádných členek našeho spolku bylo co nejvíce a kdyby se mezi nás přihlásily další ženy.

Na úvod naší činnosti se chceme podílet a spolupracovat s Obecní knihovnou a Obecním úřadem na uspořádání výstavy fotografií pana faráře Františka Trtílka.

Výstava se bude konat v neděli 19. 12. 2004 v Orlov-

ně. Zahájí ji ve 14 hodin pan farář Trtílek svým úvodním slovem. V doprovodném programu vystoupí naše dětská chrámová scholička a folklorní kroužek Baránek. Vstupné, které bude dobrovolné, použijeme ve prospěch dětí v naší obci.

Všichni jste srdečně zváni.

Jaroslava Krušinová

Třídění odpadů

V nejbližších dnech chceme rozšířit třídění odpadů, a to o sběr obalů „tetra pack“, což jsou papírové obaly od mléka, džusů apod. Způsob sběru Vám bude oznámen. Podmínkou však bude, aby jste tyto obaly řádně při vytrídění vypláchli, aby v nich nevznikaly plísňe. Pokud by obaly nebyly vypláchnuté a byly by s plísní odběratel by je odmítl převzít.

*Vladimír Kulíšek,
starosta obce*

Akce Zahrádkářského svazu

Výbor českého zahrádkářského svazu Šitbořice na své výborové schůzi 26. 11. 2004 rozhodl o pořádání těchto akcí k výročí 750 let založení obce v roce 2005.

8. 1. 2005 – sobota 16⁰⁰. Velký sál sokolovny v Šitbořicích. Přednáška a školení vinařů, přechod na 100 bodovou stupnici při hodnocení vín. Přednáška a školení pro širokou veřejnost i z okolních obcí, kteří se zúčastní našich výstav.

27. 3. 2005 neděle velikonoční – 10⁰⁰ - 03⁰⁰ sokolovna v Šitbořicích. 40. ročník výstavy vín v Šitbořicích, odpoledne hraje cimbálová muzika „Mládí“ u Čejče.

Josef Bulla

Školská a kulturní komise

Ráda bych chtěla poděkovat všem, kteří se jakkoliv podíleli na práci v naší komisi.

Podařilo se nám uskutečnit 3 výstavy. Jako první to byla Výstava betlémů, druhá „Hobby a využití volného času“. Třetí výstava „Dovedné ruce našich dětí a učitelů v MŠ a ZŠ.“

Při těchto výstavách bylo vybráno:

1. výstava 6467 Kč
2. výstava 5129 Kč
3. výstava 4089 Kč

Z těchto peněz bylo vyhrazeno 188 Kč na nákup drobného materiálu k potřebě výstav, 3000 Kč na činnost pěveckého sboru Schola, 590 Kč na nákup drobných cen a cukrovinek při Dnu dětí. 7000 Kč na pořízení nových krojů souboru Baránek.

Ze třetí výstavy byly peníze rozděleny mezi MŠ a ZŠ na zakoupení výtvarného materiálu, každá škola dostala 2000 Kč. Zbylé peníze zůstaly na účtu OÚ.

V letošním roce jsme zatím přivítali jen 9 dětí, z toho 2 z loňského roku.

V listopadu jsme jako tradičně pořádali Besedu s důchodci.

Do naší komise byl doručen dopis, bohužel však ano-

nymní. Dopis se týkal práce vedení ZŠ. I když dopis byl podepsán „Nespokojení rodiče“, i tak jsme tento dopis projednali s vedením školy.

Mrzí nás, že připomínky které byly uvedeny v tomto dopise jsme nemohly projednat osobně s pisatelem dopisu. Anonymi se dále nebudeme zabývat.

Na závěr bych chtěla poděkovat všem, kteří nám v naší práci pomáhali. Dále bych Vás chtěla vyzvat ke spolupráci při oslavách, které nás čekají příští rok.

Hana Navrátilová

Vánoční jarmark

Jak se stalo milou tradicí, uspořádala základní škola v adventní době Vánoční jarmark. Byl to, jak řekla v úvodu pí. ředitelka Novotňáková, jubilejní ročník a to proto, že škola slaví dvacet let od otevření nové budovy školy.

V pondělí na Mikuláše se v sokolovně sešlo mnoho občanů, aby si společně užili vánoční atmosféry. Přispěl k tomu i kulturní program, kdy pan učitel Farkas se sborem a s dětmi, které hrály na flétničky, zahráli koledy.

Po prohlídce výrobků dětí, od nejmladších až po vycházející ročníky, jsme si mohli výrobky za lidové ceny nakoupit. Bylo zde nepřeberné množství nápadů a krásné ruční práce. Byla vidět snaha učitelů předvést, jak jsou děti šikovné. A to se jim všem povedlo, protože

se mnoho výrobků prodalo.

Každý z nás si odnesl do svých domovů malou radost, jak v podobě v uších nám znějících koled, tak i v drobnostech pro potěšení.

Zuzana Baranová

Ocenění mladých sportovců

Dne 19.11.2004 se v sále společenského domu uskutečnilo setkání mladých, úspěšných, šitbořických sportovců s představiteli obce.

Pozváni byli nejmladší fotbalisté, kteří vyhráli skupinu C okresního přeboru základen, dále pak žáci, kteří se ve skupině C v okresním přeboru umístili na 2.místě.

Samozřejmě na tomto setkání nechyběli ani novopečení mistři ČR v sálové kolové - Robert Zvolánek a David Wamser. Pro všechny mladé sportovce bylo v sále připraveno malé pohoštění a všichni si z této akce odnesli diplom za příkladnou reprezentaci obce. Nejlepší střelci z kategorie základen a žáků - Jarek Novotný (56 branek) a Petr Daniel (23 branek) spolu s mistry ČR v kolové, navíc obdrželi věcný dar.

Tímto dala radnice jasně najevo, že vnímá úspěchy našich sportovců a že i nadále je hodlá podporovat.

Antonín Lengál

Volby do zastupitelstva kraje

Před nedávnem (5. a 6. listopadu) proběhly volby do krajských zastupitelstev skončily – řečeno sportovní terminologií – debaklem jak kandidujících politických stran a účelových volebních seskupení tak i voličů. Volební účast sotva třetiny oprávněných voličů nelze vysvětlit žádnými rozumnými důvody.

Jednotliví kandidáti sice na volebních letáčích slibovali co budou po svém zvolení dělat, o co budou usilovat, ale žádný se ani nezmínil o významu krajských zastupitelstev, které mají být skutečnou vládou v příslušném kraji; na krajských zastupitelstvech bude záviset rozvoj a budování těchto krajů, krajská zastupitelstva mají blíže k problémům, které jednotlivé kraje tíží. Proto by v krajských zastupitelstvech měli být lidé, kteří problémům krajů rozumí a jsou připraveni tyto problémy odborně řešit.

Volby proto měly dát odpověď koho si přejeme ve vedení krajů, komu svěříme krajské hospodaření. Neúčast

na volbách potvrzuje malý zájem občanů o veřejné věci – myšlení, že na to nemáme vliv a ono to nějak dopadne je zcela scestné a špatné.

Volební právo v naší republice má každý občan; všude ve světě tomu však není. Tam si vládcí uvědomují, že jejich způsob vládnutí všem nevyhovuje a proto nespokojence ani k volbám nepustí. Jsou si dobře vědomi: „Když se vám zákony nelíbí, tak změňte zákonodárce“.

V naší republice máme volební právo všichni, ale povinnost zúčastnit se voleb nemáme; záleží proto na každém zda tohoto práva využije. Necítí-li občan v sobě nutnost vyjádřit se k veřejnému dění, je těžko ho k tomu nutit nebo mu radit.

O potížích v jednání s lidmi věděl své i Mark Twain, jinak by se nemohl vyjádřit, že: „Dávat rady je zbytečné; moudří si poradí sami a ti ostatní stejně neposlechnou“.

František Navrátil

Stojíte o nás

V jedné větší vesnici na Moravě, jsem byla svědkem situace, kdy před skluzavkou stála fronta velice malých dětí, nejstarší bylo asi čtyřleté. Jedna holčička se sklouzla a vrátila se znovu do fronty. Chtěla si skvělý zážitek co nejrychleji zopakovat, a proto rychle předběhla chlapečka stojícího před ní. Její maminka situaci úmyslně přehlížela. Chlapečkova maminka se chystala zakročít,

pomoc však přišla odjinud. Jiná dívenka, která stála ve frontě ji vystrčila: „První je na řadě Pavel, postav se za něj!“ Holčička se poslušně stáhla z pole.

Celá situace mi utkvěla v paměti hlavně z prostého důvodu, v Šitbořicích nemáme možnost pozorovat takto malé děti při hrách v kolektivu. Velice mě to tíží, určitě ale nenaříkám sama!

Vím, že děti do tří let neumí spolupracovat samy od sebe. Cítí se být středem vesmíru a teprve koncem 3. roku je dítě schopné vcítit se do druhých.

My matky, které jsme se rozhodly uvést své děti do života na vesnici, jsme tak učinily v přesvědčení, že děláme to nejlepší pro naše dítě. Zajistíme mu tím zdravý vzduch, relativní klid i bezpečí. S přibývajícimi týdny našeho novorozenátka ovšem zjišťujeme neblahou skutečností, při procházkách vesnicí nemáme kde zabrzdit kočárek a chvíli spočinout na vhodném místě. A později, kdy se dítě začne batolit a chce z vozítka ven, třebaš vyzkoušet své první krůčky, není opravdu kde, celá ves je macecha, které se děti nehodí.

Každý, kdo trávil více hodin než pár s malým dítětem ví, jak je tato činnost náročná na psychiku dospělého. My maminky jsme na toto vybavené rancem lásky a trpělivosti, ale potřeba vyjít ven z domova je někdy tak nutná, že nemůžeme už ani na minutu vystát pohled na stěny pokoje. Některá odpoledne jsou nekonečná, jak zabavit zvědavou hlavičku, neklidné nožičky, všetečné ručičky? V zimě je nejhůř.

Komunikace s vrstevníky, souhra, součinnost, spolupráce, schopnost vcítit se do pocitů druhých, toto vše by

nemuselo čekat na děti až v mateřské škole. V kolektivu se děti naučí přizpůsobit se, nejt jen za svým cílem, ale brát ohledy, pomoci slabším. Vzájemná pozorování, brání i dávání, to vše si může osvojit budoucí dospělý.

Dnes snad už každý ví, že pokojný, laskavý a vstřícný začátek života dokáže v budoucnu divy. Nabídnout něco maminkám pro vyžití jejich dětí by pro obecní kasu znamenalo sice nějaké výdaje, ale do budoucna by toto mohlo ušetřit práci doktorům, psychologům, ... horší varianty si dokážeme lehce domyslet.

V Šitbořicích začíná být vše dokonalé, upravené a úhledné. Jenže, jak moc můžeme my mámy ocenit perfektní trávník hřiště, vymoženost tenisových kurtů, prolézačky v areálu školky? Nic není určeno nám, vše je za plotem. Necháme-li děti proběhnout parkem, můžeme si být jisté, přinesou si na botičce kus něčeho po psech.

Předpokládám, že je nás většina, co si denně uvědomujeme, jakým jsou děti požehnáním a radostí pro rodinu a obrovskou nadějí pro společnost. Takže bych dětem moc přála, budou-li si chtít někde pohrát nebo ti starší vyřádit se, aby nemusely zůstat jen zírajíce za ploty.

Emma

I am happy, aber ...

Asi v polovině října v dopoledním vysílání Českého rozhlasu 2 jsem zaslechl vyprávění o setkání dvou přátel, kteří se neviděli dlouhá léta. Proto nebylo divu, že si měli o čem vyprávět: o rodině, o dětech, o zaměstnání, o zdraví, o prodělaných nemocích, o úspěších i nezdařech. Když se pak rozcházeli zeptal se první druhého: „Jsi šťastný?“ Dotázaný mu odpověděl: „I am happy, aber glücklich bin ich nicht“. Doslovně přeloženo: „Jsem šťastný, ale šťastný nejsem.“

Tento zdánlivě nesmyslný anglicko-německý mix vypravěč vysvětlil tak, že „happy“ v této odpovědi znamená „šťastný zevně“, „glücklich“ pak „šťastný uvnitř“.

Po tomto vysvětlení by pak v českém jazyce podle smyslu odpověď zněla: „Jsem šťastný, ale spokojený nejsem.“

Na toto vyprávění jsem si vzpomněl v této předvánoční době, kdy mnozí ještě přemýšlíme čím svoje milé a blízké potěšíme a překvapíme. Ať už vymyslíme jakýkoliv dárek nezapomeňme ho předat s úsměvem a vlídným slovem. A tento „obal“ dárku ať má stejnou životnost jako samotný dárek. A pak můžeme být my jako dárci tak i námi obdarovaní „happy und glücklich“.

František Navrátil

Duchovní slovo

Vánoční čas je krásný – nejen pro zasněženou krajinu a všude znějící koledy, pro celou atmosféru, která se kolem Vánoc vytváří. Jsme citliví a vnímaví pro radost druhých. Zvláště to prožijeme na Štědrý večer při rozbalování dárků. I pohlednice, dopisy s přáním krásných Vánoc a s ujištěním, že o sobě víme, nás naplní radostí. Věřím, že bude dobře ... A to je to pravé rozpoložení, kdy jsme oslovitelní.

Nechme se oslovit „Slovem, které se stalo člověkem, aby přebývalo mezi námi“, jak píše v Bibli na začátku svého evangelia sv. Jan. Snad bude milé v těchto dnech vědět, že kromě lidí, kteří nám svou lásku projeví dárkem, pohledem či dopisem, je tu ještě Někdo, jehož láska je nekonečná, nezatížená vnučováním, plná svobody, a ukazuje se úžasně citlivým způsobem. Ač se většina lidí prohlašuje za nevěřící, dotek a něha toho všeho nám

jasně říkají, že pravda je někde jinde.

Snad víme, že není slovo jako slovo. Jsou slova, která potěší. Jsou slova vtipná, radostná, urážející, plná bolesti i tvrdá. Ale slovo, které se nás o těchto vánočních svátcích dotýká je Slovo věčné, Slovo plné lásky a dobroty. Tímto Slovem přišel sám Bůh proměnit tento svět. Přišel ho uzdravit.

Záleží opravdu jen na nás, zda se otevřeme a popřemýšlíme ...

Vánoční čas je krásný, pro sních i koledy, pro dárky a různá přání. Vánoční čas je krásný, protože Bůh v Ježíši Kristu je blízko člověku ... I Tobě?!

Přeji požehnaný vánoční čas.

*p. Jiří Topenčík,
váš duchovní otec*

Baránek v roce 2004

S koncem roku je dobré bilancovat. Od ledna do června 2004 jsem pracovala s dětmi ve dvou zkouškách a to mladší děti, kterých chodilo 25 a do skupiny starších, chodilo osm děvčat. Ve zkouškách jsme udělali mnoho práce. Abychom mohli všichni vystupovat a já nemusela půjčovat stále velké kroje z Javorníčku, tak jsem poprosila o zafinancování ušití krojů pro starší děti. Vše úspěšně proběhlo za finanční pomoci Obecního úřadu. Měli jsme několik vystoupení (výstava Betlému, výstava v Blučině, vystoupení pro důchodce, na Den matek i pro rodiče), kde děti mohli předvést co se naučily a jak jsou šikovné.

V tomto školním roce jsem opět začala s dětmi tancovat. Dala jsem dětem nabídku možnosti tří kategorií – pro nejmenší, mladší školáky a starší děti školou povinné.

Na první zkoušku přišlo hodně dětí – spíše školčata a mladší školní děti a což mě překvapilo – jen jedno dítě do nejstarších. Takže v letošním roce chodí pravidelně

třicet dětí, což je na jednoho člověka a na jednu hodinu až až. Tak jsem ráda, že mi zůstala Anička ze starší kategorie, která mi s dětmi pomáhá.

Do kroužku mi také dojíždí děti z Divák a Nikolčic a protože jsou to chlapci, jsem o to více ráda, protože chlapců není nikdy dost. A také v letošním roce mám ze všech roků, kdy v Šitbořicích tancuji, nejvíce chlapců ve zkoušce a to osm. Doufám, že jim to co nejdéle vydrží.

Ve zkouškách se učíme základní krokové variace pro folklorní tance, řemeslnické tance, lidové písně, rytmus atd. Protože jsme vystupovali letos pro naše seniory se staršími pásmy – Kolovrátek, Kuřata, tak chci náš program rozšířit a začínáme pracovat na pásmech nových

Těším se z dalších zkoušek, vystoupení a příjemných dnů s folklórem.

Zuzana Baranová

Naše školy

Mateřská škola

Od ledna 2005 vejde v platnost nový školský zákon č. 561/2004 Sb. Pro mateřské školy znamená různé změny. Mění se postavení mateřských škol. Už nebudou předškolními zařízeními, ale školami. Každá mateřská škola bude pracovat podle vlastního vzdělávacího programu, který musí zpracovat do roku 2006. Naše mateřská škola má vlastní vzdělávací program už od června 2004.

Předškolní děti budou mít docházku do MŠ zdarma. Ostatní děti by měly platit podle věku, a to pětileté maximálně do 40 % a čtyřleté maximálně do 50 % provozních nákladů. Zvyšuje se počet dětí na třídu z 20 na 24. Bude změněna horní hranice finančního limitu na nákup potravin (20 – 30 Kč - 2 svačiny a oběd). My už několik let držíme tu nejnižší cenu, snad se to bude dařit dál.

Budou nové výživové normy pro školní stravování. Toto všechno ještě upřesní vyhláška o předškolním vzdělávání a vyhláška o školním stravování.

JAK JSME SLAVILI MIKULÁŠE

Ve čtvrtek 2. 12. 2004 byla mateřská škola rozzářena dlouho do večera. Maminky s dětmi přišly, aby si vyrobily svícny v podobě Mikuláše a čerta. Každá dvojice si vytvořila dva svícny, kterými si potom večer všichni svítili na cestu. Atmosféra byla velice příjemná. Z těchto společných akcí mají největší radost děti, protože se mohou maminkám předvést v prostředí, kde tráví téměř celý den.

Mikulášské pondělí bylo pro děti trochu sváteční, ráno na ně čekal rozsvícený stromeček, dopoledne besídka a odpoledne nadílka.

*Miroslava Kominacká,
ředitelka*

Základní škola

Školní rok je v plném proudu. Všichni žáci se za uplynulé čtvrtletí naučili mnoha novým poznatkům. Prvňáčci dokáží skládat z písmenek první slovíčka i věty a mnozí se už nemohou dočkat, až si o Vánocích sami přečtou svou první pohádku. Každý den se těší na vyučování a jsou zvědaví, co všechno se ve škole ještě naučí.

Žáky 9. ročníku čeká v tomto období jejich první důležité rozhodnutí. Přemýšlejí, kterou školu si pro přípravu na budoucí povolání zvolí. V tomto směru doporučujeme rodičům a žákům, aby se včas informovali u výchovného poradce, aby reagovali na nabídky středních škol a učilišť, využívali jejich Dnů otevřených dveří a získali tak co nejvíce informací pro výběr nevhodnější školy.

Vzhledem k tomu, že v letošním roce máme dvě deváté třídy, mohou být žáci ve všech hodinách matematiky a českého jazyka děleni na 2 skupiny. Žáci se studijním zaměřením se tak v průběhu celého roku ve všech hodinách M a ČJ intenzivně připravují k náročnějšímu studiu na gymnáziích a středních školách a druhá skupina žáků se dle svého zaměření připravuje k dalšímu studiu na odborných školách a učilištích. Soustavná příprava k přijímacím zkouškám i ke studiu na středních školách probíhá navíc ještě ve dvou předmětech – v matematickém a společenskovedním semináři. Zajištěním výše uvedených diferencovaných výuky jsou ve škole vytvořeny optimální podmínky pro přípravu žáků k dalšímu studiu. V letošním školním roce uplatňujeme v rámci výuky také novou vyučovací metodu tzv. e-learningovou aplikaci. Jedná se o využití internetového výukového programu. Tuto aplikaci využívají žáci zdarma především v internetových kroužcích ve škole. Nejedná se o povinné

plnění úkolů prostřednictvím internetu, ale o zpestření výuky těm žákům, kterým nabízený výukový program vyhovuje. Mnozí žáci si tuto novou formu procvičování učiva oblíbili, neboť je to pro ně nový zajímavý způsob, jak si učivo zopakovat.

V letošním roce rozhodlo MŠMT ČR o navýšení počtu hodin ve vyšších ročnících. V sedmém, osmém a devátém ročníku se tak v týdenním rozvrhu zvýšil počet vyučovacích hodin ze 30 na 31 a pro žáky to znamená nárůst hodin odpolední výuky. Ministerstvo školství svým pokynem určuje také obsah a zaměření nově zavedených hodin. Žáci se mají v těchto hodinách především učit svoje dosavadní vědomosti využívat a uplatňovat v praxi. Učí se objevovat, hledat vlastní způsoby řešení, chápat ekologické a společenské jevy, respektovat a chránit kulturní tradice a hlavně se učí uvádět věci do souvislostí, aby tak získávali komplexnější pohled na svět ve kterém žijí.

Pro všestranný rozvoj zájmů žáků nabízí škola dětem různorodé zájmové kroužky: hra na klavír, na flétnu, sborový zpěv, slovácké písničky, publicistický, dyslektický, anglický jazyk, doučování z matematiky, zdravotně, včelařský, pozorování přírody, počítače, cvičení s gymnastikou, odbíjená, gymnastika, stolní tenis, pohybové hry, tenis a největší zájem je o internetový kroužek, který ve škole probíhá denně v odpoledních hodinách. Pro zpestření školní i mimoškolní činnosti zorganizovala škola pro děti také divadelní představení, koncert, besedy s odborníky, zájezd na plavání, exkurze, sportovní turnaje a soutěže.

Někteří rodiče mají zejména v zimě starost, aby děti ráno u školy nepostávaly a neprochladly. Pro všechny děti, které přicházejí do školy dřívě, je ve škole otevřen od 6⁴⁵ ranní klub. Do klubu mohou děti přicházet v kteroukoli dobu. Pod dohledem pedagoga si mohou hrát, učit se, nebo jen odpočívat a čekat na zahájení výuky.

Blíže informace o chodu školy, o připravovaných akcích a o chování a prospěchu dětí poskytuje škola na třídních schůzkách a pravidelně každé první pondělí v měsíci v rámci konzultačních hodin od 14 do 16 hodin.

Další informace o práci školy, o metodách a celkovém pojetí výuky mohou rodiče i prarodiče získat při pořádání otevřených dnů školy. Této nabídce už mnozí také využili.

Vánoční jarmakr

V pátek 1. října škola pořádala otevřené vyučovací hodiny pro prarodiče ke Dni seniorů. Děti byly rády, že mohly ukázat svým babičkám a dědečkům, co všechno se ve škole naučily. V listopadu se rodiče účastnili nejen třídních schůzek, ale při organizaci Dne otevřených dveří přijali také pozvání do vyučování. Při příležitosti 20. výročí založení školy připravila škola pro veřejnost Pohádkové odpoledne a žáci naší školy vystoupili i v kulturním programu na besedě s důchodci.

V prosinci proběhlo setkání s rodiči, s panem doktorem Nentvichem a za podpory paní zubní lékařky Skalické děti prezentovaly výsledky projektové výuky na téma „Zdravé zuby, zdravá výživa“.

Pokud jste přišli na letošní Vánoční jarmak, věříme, že jste si vybrali z mnoha pěkných dětských výrobků. Doufáme, že jsme přispěli ke zpříjemnění vánočního období.

V roce 2004 jsme důstojně mnoha akcemi oslavili 20. výročí založení školy a snažili jsme se školu přiblížit všem, které zajímá výchova a vzdělávání našich dětí.

V novém roce přejí všem dospělým i dětem hodně zdraví, pohody, rodinného štěstí a osobních i pracovních úspěchů.

Jarmila Novotňáková,
ředitelka školy

Vinařská besídka

Počasi v tomto roce moc vinařům nepřálo. Přesto, že zima byla mírná a průměrné teploty byly skoro normální, začala réva rašit opožděně o 4 až 6 dní. Chladnější počasí ovlivnilo nepříznivě vývoj a růst révy

v průběhu května a června. V době květu (červen a červenec) bylo převážně zase chladné a deštivé počasí a proto kvetení probíhalo pozvolna a postupně. K zapojování hroznů docházelo až v druhé polovině července a zaměkání probíhalo od 1. do 3. týdne srpna. Velmi teplo počasí v průběhu převážné části srpna a září urychlilo

vývoj a dozrávání hroznů, ale pro nedostatek vláhy byl ovlivněn výnos i kvalita, zejména cukernatost.

Rok 2004 byl po ochranářské stránce odlišný od roku 2003. Už velmi brzo, v druhé polovině května se předpokládalo ohrožení peronosporou (plísni réвовou) a mělo se začít s postřiky. Proto někde měly být vykonané až dva postřiky před květem a opakování postřiků až do konce června a začátku července. Potom se výskyt v rodících vinohradech zmenšil, takže další postřiky už nebyly potřebné. Jiné to bylo u moučnatky (padlí réвовé). Ta se vyskytla opožděně v důsledku pozdního nástupu a slabého výskytu v minulém roce. První výskyt byly zjištěny až v období dokvétání a krátce po odkvětu. (konec června a začátek července). Od poloviny července došlo k výraznému oteplení, které vytvořilo ideální podmínky pro její šíření. K ošetření měly být použity přípravky s vysokou účinností (Discus, Falcon 460 EC, IQ-Crytal, Quadris, Zato 50 WG). Pro další dvě ošetření Discus, Zato 50 WG. Po odkvětu 2x IQ-Crytal nebo Falcon 460 EC a pro další dvě ošetření Discus anebo Zato 50 WG.

Předpoklad výskytu moučnatky v příštím roce je ještě předčasný, ale tam, kde byl letos výskyt silný, jsou již teď napadnuta spodní očka a pokud zimní teploty nepoklesnou pod -15 °C je možné předpokládat ještě silnější výskyt. To si vyžádá velmi účinné zásahy před kvetením.

Velikost úrody v tomto roku byla nižší, částečně je to silným výskytem moučnatky a také tím, že velké podniky se již zaměřují na nižší úrody kvalitnějších hroznů. Podle předběžných odhadů to bude 6 tun po hektaru.

Kvalita by měla být srovnatelná s minulým rokem, vína budou mít nižší obsah alkoholu, ale zase budou mít vyšší obsah kyselin. V této době není ještě potřeba obsah kyselin snižovat, protože je předpoklad že se sníží jablečno-mléčným kvašením.

Vzhledem k poměrně pozdním postřikům proti moučnatce, vznikla u některých vín sirka. Příčina vzniku sirky není dodnes dobře známá, předpokládá se, že vzniká činností nějakých bakterií, ale naštěstí její odstranění je poměrně snadné. Slabá sirka zmizí po poctivě provedeném provzdušení a silná sirka se spolehlivě odstraní použitím přípravku Kupzit. Je k dostání v prodejnách vinařských potřeb. Jsou to bílé granule a používají se v dávce 5-20 gramů na hl. Cena je 9,50 Kč za 10 g. Před dávkováním se rozpustí ve vodě v poměru 1:10. S vínem se řádně rozmíchá a stočí za 1 až 2 dny.

Od 1. 5. 2004 platí některé změny Zákona č. 321/2004 Sb. o vinohradnictví a vinařství. Tyto změny musely být vykonány aby byly v souladu s nařízením Komise Evropského společenství.

Nejzajímavější změny jsou tyto:

- Snížení nejvyššího hektarového výnosu na 12 t.
- V registru vinic jsou povinně registrovány vinice pěstitele s plochou 10 arů a více. Ostatní pěstitelé se mohou registrovat dobrovolně.
- Ten kdo si na neregistrovaných či registrovaných vinicích do 10 arů pěstuje hrozny pro svou vlastní potřebu a potřebu své rodiny, nemusí podávat hlášení podle § 29 zákona č. 321/2004 sb. a vést o tom evidenční knihy.
- Povinnost poskytovat hlášení a vést evidenční knihy se vztahuje na ty, kteří vyrábějí víno v objemu větším než 10 hl nebo na ty, kteří víno uvádějí do oběhu, na obchodníky a zprostředkovatele.

Ing. Konečný Antonín

Bible a víno

Bible je označována jako kniha života, protože vše co zasahovalo bezprostředně do vývoje lidstva, je obsažené ve své mnohostrannosti v citátech Bible.

Velmi důležitou činností bylo pěstování révy vinné a požitky z jejích plodů ve formě ovoce, anebo příjemného a zdravého nápoje - vína.

Život národa byl kulturou révy tak prostoupen, že starozákonní proroci přirovnávají obrazně počiny lidí k jednotlivým úkazům v pěstování révy a pití vína, které bylo neobyčejně vžitě a rozšířené. Bezmála všichni proroci a apoštolé Nového zákona sledují vývoj révy od zárodku vinného keře až po víno vyrobené v hloubi vinných sklepů. Předpisují, dávají zákony, radí k mírnému pití a zakazují pití vína slovy, která vzbuzují často hrůzu. Sledují vinice, samotnou révu, hrozny, výrobu vína, opilství a střídmost, zákaz pití vína, hodování, slavnosti a svátky, oběti, spojení vína a chleba, vodu, desátky, kvasnice až po vinný ocet.

Rozsáhlost těchto záznamů je nepředstavitelná. Vinice jsou přímo vzpomenuy 176 krát a víno asi 261 krát. Takže dále uváděné citáty jsou jen jejich velmi malým

zlomkem. Citáty označené (BK) jsou čerpány z Bible Kralické vydané v r. 1613 a citáty označené (BE) jsou z Bible ekumenické vydané v r. 1985.

VINICE

Noe obíraje se zemí začal dělat vinice. A pije víno opil se a obnažil vprostřed stanu svého.

1. Mojžíšova 9, 20-21 (BK)

Kvůli vám se obořím na škůdce, aby vám nekazili plodiny země, abyste na poli neměli neplodnou vinnou révu, praví Hospodin zástupu.

Malachiáš 3, 11 (BE)

Jestli že by kdo spásl pole neb vinici a vpustil hovado své, aby se páslo na cizím poli, což nejlepšího má na poli svém neb vinici své, tím tu škodu nahradí.

2. Mojžíšova 22, 5 (BK)

HROZNY

Když vejdeš do vinice svého bližního, smíš se najíst

hroznů dosyta podle libosti, ale nebudeš nic dávat do nádoby.

5. Mojžíšova 23, 25 (BK)

VINOBRANÍ

Když budeš na vinici sbírat hrozny, nebudeš po sobě pa-běrkovat. Bude to patřit bezdomovci, sirotku a vdově.

5. Mojžíšova 24, 21 (BE)

VÝROBA VÍNA

A nikdo nedává mladé víno do starých měchů, sic nové víno roztrhne měchy, ono samo se vylije a měchy přijdou na zmar. Ale nové víno třeba nalíti do nových měchů. Nikdo pak, kdo se napil starého vína, nechce nového, ale řekne: staré je dobré.

Lukáš 5, 37-39 (BK)

OBĚTI

A vína k oběti mokré obětovati budeš půlku jin.

3. Mojžíšova 15, 7-10 (BK)

VÍNO A CHLÉB

Jdi, pojídej spokojeně svůj chléb a pij včas podle potřeby své víno s veselým srdcem, tak požehná Bůh práci tvé.

Sirachovec 31 (BK)

VODA

Čeho potřebujeme k šťastnému životu? Vodu, oheň,

železo, sůl, bílou pšeničnou mouku, mléko a med, šťávu z hroznů, olej a oděv.

Sirachovec 39, 26 (BE)

PRVOTINY

Prvotiny obilí svého, vína a oleje svého i prvotiny vlny z ovcí svých dáš jemu.

1. Mojžíšova 18, 4 (BK)

KVASNICE A OCET

Hospodin má v ruce kalich; víno kvasí, je plné příměsku, z něho nalévá a vypijí je i kaly až do dna všichni svévolníci země.

Žalmy 75, 9 (BE)

Potom když Ježíš věděl, že je již všecko dokonáno, (aby se naplnilo Písmo), řekl: „Žízním“, Vložili tedy houbu naplněnou octem na yšopovou tyč a podali mu ji k ústům. Když Ježíš okusil octa, řekl: „Dokonáno jest!“ sklonil hlavu a vydechl ducha.

Jan 19, 28-30 (BK)

Ing. Konečný Antonín

(Poznámka redakční rady: Uvedený materiál je vybraný z připravované knihy Ing. Konečného „Réva a víno v Bibli, Talmudu a Koránu“)

Vzpomínka na školní léta z let 1930

Pro nás pamětníky nezapomenutelné. Hned na začátku školního roku jsme se od první třídy učili písně a básně na školní vystoupení k oslavám. Hned v říjnu to byl den samostatnosti, pak vánoce, v březnu natroze-niny prezidenta T. G. Masaryka, a v květnu Den matek. K oslavě patřila, mezi jinými písněmi, i tato:

*Moravo, moravo, moravěnko milá
co s tebe pochází
chasa ušlechtilá
žádostivá boje
a jaké potomstvo
rodí půda tvoje.*

Nebo další písně:

*Jsem moravan, toť chlouba má
kdo chcete otčinu mou znát.
Kdo zná ten požehnaný kraj,
ten utěšený zemský ráj
ó Moravo, ó vlasti má,
ty jsi moje otčina.*

*Svoboda je svoboda, bez té nelze žít,
tu nám nikdo neprodá,
pro tu musíme se bít
a když jsme ji vydobili
mějme také tolik síly
umět pro ni žít, pak ji budem věčně mít.*

Vánoční:

*Vánoce, vánoce, skoro-li budete
jedněm ku radosti druhým ku lítosti*

svým časem přijdete

*Ti co mají rodiče, domů se těšijú,
ale tomu není ve světě potěšení,
kteří jich nemajú.*

7. Března:

*Ach synku, synku doma-li jsi,
tatiček se ptá oral-li jsi
Oral jsem oral, ale málo,
kolečko se mě polámalo.
Když se zlámalo dej ho spravit,
nauč se synku hospodařit.*

Na svátek matek prvňáčci říkávali básničku:

*Nění lépe na tom světě, jako u matičky
na klín sednu, ruce sepnu,
jak sedá motýl na kytičky.*

Starší žáci jsme zpívali:

*Přijde jaro přijde, zase bude máj
stříbrné své vlny hora vyleje
usmívá se slunko, usmívá se háj.
Přijde jaro přijde zase bude máj.*

Usmíval se i stařeček Němeček proti škole, sedával na lavičce a poslouchal, usmíval se na nás i pantáta Klein, pekař, z jeho pekárny se po dědině lila vůně rohlíků a pečeného chleba, v obchodě zas stála usměvavá panímáma obklopená zbožím všeho druhu a nás lákal u dveří postavený pytel se svatojánským chlebem.

Marie Matušková

Jaké to bylo na Kavkaze?

Tato otázka se objevila v úvodníku některého předšlého Štengaráčku. Jako odpověď může posloužit část deníku z naší výpravy na Kavkaz v létě roku 2003.

Na úvod několik základních informací: Na Kavkaz jsme jeli s horolezeckým oddílem Lokomotiva Brno. Cílem bylo okolí Baksanské doliny v centrální části Kavkazu a výchozím bodem našich výprav se stal kemp ve vesnici Elbrus s nadmořskou výškou kolem 2000 m. Hora Elbrus je odlišná od všech ostatních v oblasti. Není součástí hlavního Kavkazského hřebene, je sopečného původu a svojí výškou 5642 m n. m. přesahuje asi o 1000 metrů všechny okolní hory. „Normální“ cesta („normálka“, nejjednodušší výstupová cesta) vede na vrchol od jihu z osady Azau. Odtud jezdí kabinková a výš pak sedačková lanovka až do nadmořské výšky 3800 m. Lanovka končí v místě, které se jmenuje Barel bivak, a kam se dá s Azau dojít i po horské cestě. Zde začíná oblast stálého sněhu. Ve výšce 4157 m n. m. je chata Priut 11, kde se bivakuje před samotným výstupem. Na vrchol se vyráží brzy ráno, ještě za tmy, dokud je sníh zmrzlý. Výstup vede kolem Pastuchových skal (4690 m n. m.) a pak doleva do sedla v nadmořské výšce 5416 m. Elbrus má dva vrcholy, východní (5621 m n. m.) a západní (5642 m n. m.). Výstup na Elbrus není technicky nijak náročný. Dá se přirovnat k chůzi po středně těžké lyžařské sjezdovce. Fyzická náročnost je dána jeho velkou nadmořskou výškou na kterou je třeba organizmus dobře aklimatizovat a předejít tak výškové nemoci. Náročnost výstupu je také velice ovlivněna počasím.

Po tomto letmém úvodu a po přečtení následujícího textu necht' si tedy na otázku z nadpisu odpoví každý sám za sebe.

14. července, pondělí

Na Kavkaze jsme už šestý den. Ve čtvrtek se chceme pokusit zdolat vrchol Elbrusu a zbývající tři dny využijeme k aklimatizační túře. Jejím cílem má být místo na východním úbočí Elbrusu, které je na mapě označené jako Ice camp, ve výšce 3680 m n. m. Je to opuštěná vojenská posádka z II. sv. v., kdy se bojovalo i zde, a němečtí vojáci nakonec vztyčili říšskou vlajku až na vrcholu Elbrusu.

Jdeme čtyři. Vašek, Magda, já a Honza, který se k nám přidal v táboře, kde si před tím léčil puchýře. Ráno vyrážíme stopem do vesnice Těrskol, a odtud už po svých cestou k observatoři. Je odtud úchvatný pohled přes údolí na čtyřtisícovky Nakratau a Donguzorun s jeho pověstnou „sedmičkou“ – sněhovými poli z dálky připomínajícími sedmičku. Další zastávku na odpočinek a něco do žaludku děláme u staré chaty, před níž stojí pomníček padlým vojákům. Odtud cesta v serpentínách překonává strmý, asi dvě stě metrů vysoký výšvih, tvořený vyvělou horninou. Na mnoha místech přelézáme zavalené úseky, kde jsou navršeny několikametrové kamenné bloky z rozpraskané vyvěliny. Kameny mají cihlovou barvu, matně se lesknoucí hladký povrch a ne-

uvěřitelně ostré hrany bez sebemenší známky eroze. Stavět tudy cestu muselo být neobyčejně namáhavé. Zvláště začátkem minulého století.

K večeru přicházíme k boudě, vedle které vidíme na trojnožce postavený dalekohled. Bydlí tu už tři kluci a hned nás zvou k nim dovnitř, a že s nimi můžeme přenocovat. Nabídku přijímáme – aspoň nebudeme muset stavět stany. Začíná se smrákat, a proto se hned jdeme podívat o kousek výš přes sněhové pole ke staré vojenské základně. Jsou to už jen trosky plné rezavého harampádí zpola zasypané sněhem.

Po návratu, už za šera, před boudou vaříme jídlo a při večeři se bavíme s našimi „hostiteli“. Jeden je Rus, druhý Jugoslávec a třetí z Ukrajiny. Kvůli nějakému vědeckému projektu tady bydlí už týden a pozorují noční oblohu. Po večeři popijíme naši slivovici a jejich vodku.

Hluboké údolí pod námi se pomalu utápí v mlze, ze které vyčnívají jen horské hřebeny osvětlené zapadajícím sluncem. Postupně se stmívá a nad tím vším vychází měsíc v úplňku. Úžasná atmosféra. Naši noví známí nám nabízejí jejich dalekohled, z čehož máme radost. Při pozorování noční oblohy nám vykládají o měsíci a planetách, které zrovna pozorujeme. Do spacáků uléháme až pozdě v noci, kdy nám venku začíná být zima.

15. července, úterý

Noc je mrazivá. V boudě je snad větší zima než venku ve stanu a během noci několikrát musíme spravovat zabeďněné okno, které vyrazil vítr.

Už včera večer někdo nadhodil, spíš ze srandy, že když už jsme tak vysoko, dalo by se zkusit vylézt až na vrchol Elbrusu už teď. Tím nám všem nasadil brouka do hlavy. I když na to nemáme vybavení, rozhodli jsme se dnes přetruverzovat k vyhořelé chatě Priut 11, odkud vede „normálka“ na Elbrus.

Kvůli trhlinám nechceme jít přes ledovec Garabashi. Loučíme se s výzkumníky a sestupujeme stejnou cestou jako včera až pod čelo ledovce. Tudy přecházíme na jeho druhou stranu. Přechod je jednotvárný a únavný. Možná je to tím špatným spánkem. Několik hodin se brodíme kamenou sutí, lezeme přes morény a hromady kamení a přeskakujeme všudypřítomné potůčky stékající z ledovce. Po poledni konečně přicházíme k hřebínku na druhé straně a jsme rádi, že už to máme za sebou. Po zasněženém hřebeni, kudy vede i lanovka, už jdeme přímo k Barel bivaku – turistické základně postavené z velkých ocelových válců – barelů. Tady odpočíváme.

Pokračujeme vzhůru rozbředlým a těžkým sněhem. Po hodině a půl jsme u cíle dnešního dne. Priut 11 byla chata ve výšce 4157 m n. m., která před několika lety vyhořela a dnes z ní stojí jen obvodové zdi. O kousek níž už ale vyrůstá nová chata, velice podobná té původní.

Stavíme jen jeden stan pro všechny čtyři na posledním volném místěčku mezi ohořelými zdmi. Vaříme a u jídla plánujeme co zítra. Když bude ráno dobré po-

časí, tak to zkusíme. Vašek toho dnes ještě nemá dost a jde se projít po okolí. My ostatní už jen jíme a odpočíváme až do večera.

16. července, středa

Vstáváme ve dvě hodiny ráno a lezeme ze stanu. Honí se mraky a počasí celkově není nic moc. Na svahu nad námi už svítí asi 30 čelovek. Vyrážíme tedy i my. Původně jsme výstup na vrchol neplánovali, proto je naše vybavení značně improvizované. Někdo má místo rukavic natažené teplé ponožky, jiný zase místo návleku nohavice stažené drátem, který našel.

Během dvouhodinové cesty k Pastuchovým skalám se ještě více kazí počasí. Pokud není zrovna mlha, vidíme, že většina lidí před námi se vrací zpět. Zkoušíme jít ještě chvíli dál, ale pod Pastuchovými skalami ve výšce asi 4500 metrů se obracíme také. Cestou dolů potkáváme dvojici Čechů, kteří jeli na Kavkaz vlakem. Při sestupu si s nimi vzájemně sdělujeme zážitky z cestování. Dolů je cesta daleko rychlejší – asi tak třetina času potřebného pro výstup nahoru. Za necelou hodinu jsme zpátky u stanu. Protože na další den už s sebou nemáme dost jídla, po odpočinku balíme a scházíme k lanovce.

Přesto, že toho už máme dnes hodně za sebou, je teprve ráno, a lanovka ještě nejedí. Nepodařilo se nám zjistit, kdy přesně pojedí a nějakou dobu čekáme. Když nás to už nebaví, jdeme pěšky. Dolů to jde rychle. Od Barel bivaku jsme za necelé půl hodiny u horní stanice kabinkové lanovky.

Pohybuje se tu několik lidí, kteří tu spali ve stanech, ale stanice je jinak pustá. Chvilí bloudíme prázdnými chodbami až si někdo všimnul, že kabinka lanovky s sebou mírně trhla. Vzpomínáme si na vyprávění jiných, že lanovka je řízena z dolní stanice a kabinka někdy jezdí dolů jakoby sama, a rychle naskakujeme. Právě včas. Kabinka se rozjíždí. Lanovka není tak hrozná, jak se říká. Je sice oprýskaná, dveře se dají otevřít za jízdy, pod lanovkou se válí stará lana a rezavé vrátky ještě ze dob její stavby, ale proč by nám to mělo vadit.

V mezistanici nás čeká překvapení – chtějí po nás lístky. Snažíme se obsluhu přemluvit, ale to se nám nedaří. Po chvíli přemýšlení to vzdáváme a jdeme pěšky. Vždyť je to z kopce a cesta je zajímavá. Hned vedle staré lanovky se staví nová, a je tedy na co se dívat. Až dole v Azau zjišťujeme, kolik vůbec stojí lístky. Zpáteční jízdenka na všechny tři úseky vyjde na 150 rublů.

V Azau na tržišti je spousta lidí. U jednoho krámku, kde prodávají místní jídla, potkáváme několik našich lidí. U stolu ještě mají volné místo, a tak si u šašliků, chičin a piva vypravujeme zážitky z posledních dní. Šlapat po silnici se nám moc nechce, raději si na cestu do kempu najímáme auto.

Po příjezdu, hned za branou kempu, potkáváme naše horolezce v dobré náladě. Bodejť by ne, podařilo se jim prvovýstupem zdolat severní stěnu Ullutau. Gratulujeme jim. I oni se nás hned vyptávají, kde jsme přesně byli, a jsou rádi, že jsme v pořádku zpátky. Moc to zprvu nechápeme. Až za chvíli nám vysvětlují, že na Elbrusu v minulých dnech zahynuli čtyři Češi – snad někde na severní straně poblíž sedla. Nikdo ale přesně neví, co se jim

stalo, a proč nesestoupili dolů a bivakovali tak vysoko.

Ze všeho nejdřív jdeme do sprchy, na kterou se už dlouho těšíme. Večer je domluvený volejbal proti Rusům z kempu, tak se přidáváme.

17. července, čtvrtek

V kempu se dovídáme, že hodně lidí od nás chce jít na Elbrus zítra. Dnes si tedy dopřejeme odpočinkový den, půjdeme jen na lehkou ledovci Shkhelda a zítra zkusíme znovu štěstí na Elbrusu.

Po ranních procedurách jdeme do vesnice Elbrus nakoupit. Hlavně pečivo a výborné sušenky. Nikam nespěcháme, a tak se vracíme až kolem poledne.

Po obědě vyrážíme silnicí vedoucí údolím Adylsu. Jdeme jen tři. Honza zůstal v kempu, kam se vrátili jeho kamarádi. V údolí stojí vládní vila, proto je tu i asfaltová silnice. Po dobré cestě a bez batohů se jde zlehka. Po dvou kilometrech zahýbáme doprava na úzký chodníček. Kousek za odbočkou je chátrající chatový tábor, kde chvíli sedíme v altánku a pozorujeme divokou říčku tekoucí pod námi.

Jak se dostáváme výš, les pomalu řídne. Mezi posledními zbytky lesa se objevuje dobře skrytý vojenský tábor, přes který vede naše cesta. Zastavuje nás strážný a hned volá velitele. Ten nás po příchodu zdvořile zdraví a kontroluje naši propustku do pohraničního pásma. Všechno je v pořádku. Ještě se ptá, kam máme namířeno a kdy se chceme vrátit, a pouští nás dál. V táboře je pořádek, všude cestičky lemované na bílo natřenými kameny. Vojáci si nás nevšímají a klidně dál cvičí s polní lopatkou. O sto metrů dál míváme zamaskované pozorovací a střelecké stanoviště. Odtud vojáci hlídají splaz ledovce Shkhelda a brání nelegálnímu přechodu hranice s Gruzii. Je vidět i přistávací plocha pro vrtulník.

Překonání zbývajících kilometrů k čelu ledovce nám trvá skoro hodinu. Prodlíráme se kamenným polem, kde není žádná stezka a někde jsou balvany velké několik metrů. Jsme u ledovce. Sedíme na kamenech a sledujeme mohutnou ledovou stěnu před námi. Shora je led pokrytý silnou vrstvou kamení, jež každou chvíli sjíždí po stěně dolů. Uprostřed ledu je velká jeskyně, ze které vytéká ledovcová říčka.

Když už se chystáme odejít, z vrstvy kamení pokrývající led se uvolňuje asi dvoumetrový balvan a v tichosti sjíždí po stěně. Nezdá se, že by se pohyboval nějak rychle, ale jeho dopad má účinek bomby. Po nárazu je na okamžik klid, ale v zápětí létají vyvrstvené úlomky kamení desítky metrů daleko. Ještě že jsme dostatečně daleko a chráněni za hromadou štěrku.

Na zpáteční cestě potkáváme několik našich lidí. U vojáků si bereme zpět naši „bumážku“ a vracíme se do kempu. Večer se jde slavit do místní hospůdky. Skalda, jeden z našich úspěšných horolezců, má dnes narozeniny a prvovýstup se také musí zapít. Jak jinak než vodkou nebo pivem Baltika. Návrat nočním lesem ke stanům není vůbec jednoduchý.

18. července, pátek

Z naší výpravy se dnes na Elbrus chystá většina lidí - asi dvacet. Mimo jiné i Honza, Danek a Venca. Ráno

balíme jen stany a posledních pár věcí. Z velké části jsme připravení už ze včerejška. Cestou do Azau přetrává veselá nálada z večera a rychle to ubíhá. Tentokrát nejdeme celou cestu k Priutu 11 pěšky, ale až do Barel bivaku jedeme lanovkou. Sto padesát rublů je sto padesát rublů, ale těch 1500 výškových metrů za to stojí. Z předešlých dní jsme aklimatizovaní dostatečně a ušetřené síly se zítra budou hodit.

Na lanovce je hrozný nával. Čekáme asi hodinu než na nás přijde řada. Na rozdíl od ostatních už jsme tu byli především a cestou nahoru si připadáme jako staří mazáci. Nahore na Priutu je taky hodně lidí. V závětrí

Elbrus - vlevo západní vrchol, vpravo východní

vyhořelé chaty už není místo, a proto stavíme stany na sněhu. Je teprve odpoledne, a tak jdeme prozkoumat nový Priut. Už tu i několik lidí spí, ale pořád se ještě uvnitř buduje. Jsou tu i Češi, které jsme tady potkali při našem prvním pokusu. Pořád se aklimatizují – převážně vodkou. Po zbytek dne odpočíváme a klábosíme s ostatními. Se setměním jdeme spát.

19. července, sobota

V noci se nám moc dobře nespí. Od sněhu pod stanem je daleko větší zima než na holé zemi ve starém Priutu před dvěma dny. Můj tenký spacák opravdu není do těchto podmínek a druhý jsem neuváženě nechal dole v kempu. Spím ve všem, co je po ruce – troje kalhoty, rukavice, čepice, zimní bunda. Pod sebou mám na dvakrát přeloženou karimatku a nohy strčené v batohu. Chlad je přesto neodbytný. Ani boty a PET láhev s vodou ve spacáku na pohodlí nepřidají.

Vstáváme ve tři hodiny. I když je ve spacáku chladno, vůbec se z něho nechce ven. Venku je 8 °C pod nulou, svítí měsíc a nádherně osvětluje celý kopec. V měsíčním světle vidíme i vrchol. A když je vidět vrchol, jak píše Pe-

cold v svém průvodci, tak se jde.

Po zkušenostech z minula, kdy jsme ráno před výstupem nejedli, raději nejdřív snídáme. Ve stanu vaříme čaj a chystáme něco k jídlu. Vůbec nám to neleze, ale je to potřeba.

Přestože na Priutu je narváno, nahoru se moc lidí nechystá. Většina tam byla už včera a dnes půjdou dolů. Prý byl z vrcholu nádherný rozhled.

Jsou čtyři hodiny. Nasazujeme mačky a vyrážíme. Je takové světlo, že ani nemusíme svítit. V roztahané skupině nás jde asi osm. Jen Venca zůstává pozadu. Domluvili jsme se s ním, že půjde svým tempem. Je mu jasné, že na vrchol se asi nedostane, ale chce se aspoň dostat výš než je vrchol Mont Blancu – 4807 m n. m.

Pozvolna stoupáme sněhem k východnímu vrcholu. Postupujeme celkem rychle. Tady ještě není svah tak příkrý. Pod Pastuchovými skalami se ale sklon zvětšuje. Chvilí trvá než si najdeme vhodné tempo. Docela závidím těm před námi, že už jsou tak vysoko.

U Pastuchových skal jsme právě v době, kdy svítá. Děláme delší přestávku a pozorujeme východ slunce. Už jsme výš než všechny okolní hory. Vidíme, jak se záře rozlévá po obzoru od slabého svitu prvních paprsků až po oheň vycházejícího slunce. Ve stejné chvíli je nad západním obzorem možné spatřit atmosférický stín samotného Elbrusu.

Začíná se zvedat silný vítr, který žene po svahu ledové krystalky. Čokoláda v tubě nám ztuhla tak, že skoro nejde vytlačit ven. Postupujeme dál podél tyčového značení.

Udržíme stálý rytmus. Ujít 20 – 30 metrů mezi tyčemi, zastavit, vydýchat, dojít k další tyči, a tak pořád dokola. Mezi tím několik delších zastávek na odpočinek.

Někde tam, kde cesta uhýbá z přímého směru doleva, předbíháme skupinu navázanou na laně s cepíny a vším vybavením. Vypadá to na průvodce a tři klienty. Ti toho mají viditelně dost. Vašek vedle nich vypadá docela nepatřičně. Vyšlapuje si bez batohu a s rukama v kapsách, protože ho přes rukavice zebou prsty. Ale oni ho asi ani nevnímají.

Traverz do sedla. Přichází krize. Přesto, že jdeme téměř po rovině, sotva se vleču. Ostatní jsou daleko vepředu, jen Honza je na tom podobně kousek přede mnou. Udělám pár kroků a musím odpočívat. Nakonec přece jen přicházím za ostatními do sedla, kde čekají u trosek staré chaty. Sedíme na jejich zbytcích a odpočíváme. Opřený o trám, civím před sebe a skoro nevnímám okolí. Ani nevím, jak dlouho tu sedíme.

Odpočinek pomohl. Vašek mně vystřídal v nesení společného batohu. Pokračujeme ze sedla šikmo vzhůru strmým stoupáním na západní vrchol. Je to odhadem tak 200 výškových metrů se sklonem kolem 45 °. Tady už po

pár krocích odpočíváme všichni. Než nastřádáme dost sil na další kousek cesty sedíme nebo i ležíme na sněhu. Zdá se, že daleko víc jsou unavení ti, kteří nesou batohy, třebaže nejsou těžké. V této výšce už je poloviční tlak vzduchu a každé kilo navíc stojí hodně energie.

Svah končí ostrou hranou. Jsme na vrcholovém platu. Už od traverzu do sedla se zvětšuje oblačnost. Většina mraků je níž než my, ale i tady se občas nějaký objeví a to pak není vidět na krok. Jako zrovna teď. Vrcholek je někde na druhé straně plošiny. Asi tak 400 metrů – jen ho najít. Už nejsme v závětrí kopce a vítr se do nás opírá vší silou. Ledové krystalky bodají do obličeje. Při větším poryvu se musíme otáčet po větru.

Odhadujeme správný směr a pokračujeme dál. Mlha se najednou protrhává a před sebou vidíme asi dvacetimetrovou vyvýšeninu. To je vrchol. Je 12 hodin a 5 minut. Stojíme na západním vrcholu Elbrusu ve výšce 5642 m n. m.

Všude kolem je kupovitá oblačnost a jinak není nic vidět. Ani vrcholky okolních hor. Ty jsou asi o kilometr níž. Je 8 °C pod nulou a silně fouká. Odhadujeme něco přes 100 km/h. Moc se tu nezdržujeme. Pár fotek na památku, poslední rozhlédnutí a rychle dolů.

Všechna únava je rázem pryč. Za celou cestu dolů ke stanům se zastavujeme snad jen třikrát. Teprve s klesající nadmořskou výškou se u mě postupně dostavuje pocit euforie z dobytého vrcholu. U Pastuchových skal potkáváme Vencu a několik dalších lidí. Už také sestupují. Dostal se někde k pěti tisícům metrů. Svůj cíl si splnil. Má družnou náladu, jako vždycky, a s každým, koho potká, se zastavuje. Domlouváme se s ním, že na Priutu mu necháme jeden stan a ještě dnes sestoupíme až do údolí. Lanovka jezdí do čtyř hodin. Doufáme, že

ji stihneme, jinak budeme muset pěšky. Venca tu dnes ještě přespí a s ostatními sestoupí zítra.

Rychle sbíháme ke stanům. S Magdou poslední úsek chvílemi i běžíme, abychom stihli sbalit stan, než nás dožene Vašek. Z vrcholu nám to trvalo jen dvě a půl hodiny. V rychlosti balíme a všechno házíme halabala do batohů. Cestou k Barel bivaku je už sníh hodně rozbředlý a drobně prší. Místy se boříme skoro až po kolena. Máme mokro v botách a vlhké oblečení, ale je nám to jedno. Za chvíli budeme dole.

Máme štěstí, lanovka jede. Na sedačkách ještě dopravují nahoru zásoby. Naskakujeme a jedeme dolů. Přesedáme na kabinkovou lanovku a teprve tady je čas o všem přemýšlet. Dostavuje se vnitřní klid a pocit úlevy. I když je to teprve 12 hodin, kdy jsme ráno vyráželi, zdá se to hrozně dávno. Počasí nebylo moc příznivé, ale o to jsou naše prožitky intenzivnější.

Je sobota a v Azau je tentokrát spousta řidičů, ale za odvoz chtějí také spoustu peněz. Za odvoz do kempu žádají 300 rublů. Těch 12 kilometrů za to nestojí, raději jdeme pěšky.

Cestou nám zastavuje řidič autobusu, který se vrací domů z práce, a bere nás zadarmo až k odbočce do Čegetu. Po dalším kilometru chůze nám bez stopování zastavují dva stařáci s volhou, a že nás svezou. Jsou pěkně vychytralí. U kempu po nás totiž chtějí tři stovky. To mají smůlu. Dostávají stovku a ta jim musí stačit.

V kempu nám naši horolezci blahopřejí k dobytí vrcholu a pak už následuje jen slastný odpočinek.

František Valíček

Vznikne modelářský kroužek?

Častokrát slyším od svých vrstevníků povzdech s trochou nostalgie – jo, to když my jsme kdysi modelařili ... Ač se to nezdá, tak to „kdysi“, znamená už více než dvacet let. V této době měl modelářský kroužek v Šitbořicích opravdu širokou základnu členů, kteří tuto činnost provozovali pod hlavičkou Svazarmu. Tehdy se stavěly upoutané modely a neřízené větroně, se kterými dosahovali naši modelaři slušných výsledků i v okresních soutěžích.

Nemyslíte si, že je čas tento nádherný a atraktivní koníček znovu „oprášit“?

Podle statistiky je zajímavé, že v ČR je více modelářů než rybářů. Bohužel v Šitbořicích, na rozdíl od jiných obcí v okolí, modelaři nejsou! Je to velká škoda, protože využití volného času mládeže způsobem, který ji dokáže přitáhnout a zaujmout, určitě přispívá nejen k protidrogové prevenci, ale vede modeláře k manuální zručnosti a trpělivosti.

Pokud v Šitbořicích modelářský kroužek vznikne, myslím si, že se bude orientovat spíše na RC modely (RC = radio control = rádiem řízené) a nemusí to být jen letadla, mohou to být i auta nebo lodě. V dnešní době

by byl již málokterý modelář ochoten svoje dílo např. neřízený větroně ponechat napospas povětrnostním vlivům a náhodě. I když začínat se asi bude s neřízenými jednoduchými házedly.

Obrovský pokles cen elektroniky obecně, samozřejmě ovlivnil i ceny v modelářském odvětví. A to natolik, že RC modelářství se stalo cenově dostupným pro širokou veřejnost a to je zřejmě důvodem toho že je v ČR více modelářů než rybářů.

Přesto je třeba si uvědomit, že nic není zadarmo a že každý koníček něco stojí. Zájemce si může sám zvolit do jaké míry se této činnosti chce věnovat a kolik je ochoten do ní investovat.

Myslím, že založit modelářský kroužek v Šitbořicích je celkem reálné, prostory by se určitě našly, literaturu a pomoc zkušených modelářů jsem schopen zajistit, takže zbývají už jen nadšenci, kteří by se chtěli tomuto krásnému koníčku věnovat.

Jsem přesvědčen o tom, že čím více možností nabídneme mládeži k využití jejího volného času, tím méně jí zbude na bezúčelné potloukání se po obci, vandalismus, drogy a podobně.

Tento koníček je technicky dost náročný a mladí začínající modeláři jsou zcela závislí na podpoře svých rodičů, hlavně tatínků a to nemám na mysli pouze podporu finanční. Předběžně mám zjištěno, že ze strany mládeže by byl o tento druh činnosti značný zájem.

Největší problém bude asi přesvědčit pár dospělých, kteří by se střídali ve funkci vedoucího kroužku. Vedoucí nemusí být žádný zkušený modelář, jde o to, aby členy kroužku dokázali zvládnout organizačně.

Samotné techniky stavby modelů pro úplné začátečníky jsou velmi podrobně, včetně ilustrace, popsány v literatuře s názvem *Letecké modely*. Tuto velmi vzácnou modelářskou literaturu vydanou Ústřední radou modelářství Svazarmu v r. 1980 se mi podařilo získat. Přestože je stará 25 let, téměř všechny uvedené technické postupy při stavbě modelů se používají dodnes. Další možností jak zajistit potřebné informace pro začínající modeláře je opakovaná návštěva zkušeného přespolního modeláře, který bude ochoten pomoci. Ani v tomto nevidím

problém. Zbývá se již jen velmi uvážlivě rozhodnout, zda do toho jít či ne. Pokud se někdo rozhodne kladně, může vyplnit zcela nezávaznou přihlášku. Přihlášení pak obdrží pozvánku, aby se i s rodiči dostavili na schůzi, kde by se projednaly podrobnosti vzniku a provozu modelářského kroužku. Samozřejmě, že jsou vítáni i zájemci z řad dospělých. Pro zpestření bych na této schůzi v sále Orlovný na plátně promítl krátké video pořízené v r. 2004 na modelářském letišti v Křepicích. Dále by si zde mohli všichni zájemci o modelaření vyzkoušet řízení modelu skutečnou RC vysílačkou připojenou na modelářský simulátor a zobrazovaný na velkém plátně.

Na závěr citát z brožury *Letecké modely* z r. 1980 „Nebezpečí nákazy virem modelářství a zejména pak jeho RC odnoží je velice akutní a hrozí v každém věku.“

Antonín Lengál

*(Přihlášky je možné získat v knihovně
nebo u Antonína Lengála.
redakce)*

Sport

Turnaj „Mistrů“ v kolové

Dne 19. 2. 2005 se v šitbořické sokolovně bude konat již 38. ročník Turnaje mistrů světa v kolové.

Na tomto prestižním turnaji se tradičně účastní nejlepší účastníci z mistrovství světa. Již dnes můžeme říci, že zde v Šitbořicích budou startovat úřadující mistři světa P. Šmíd – P. Skoták. Bude to jistě velký sportovní zážitek, neboť účast přislíbili i vícemistři ze Švýcarska Jiříček – Looser a třetí tým z mistrovství světa v Maďarsku - reprezentanti Rakouska.

Na turnaji bude naposledy hrát dvojice Skoták - Šmíd, neboť Petr Skoták se zde bude loučit s aktivní kariérou vrcholového sportovce ze zdravotních ale i pracovních důvodů.

Věříme, že přijdete divácky shlédnout a podpořit rozloučení úřadujících mistrů světa v tomto, pro naši obec a republiku, úspěšném sportovním odvětví.

Jako je samozřejmostí „Turnaj mistrů světa“ v Šitbořicích, stal se také doprovodný turnaj „MOMO Cup“

v kategorii žáků a dorostu prestižním turnajem, kvalitně obsazeným nejlepšími družstvy z Evropy. Zveme všechny příznivce kolové, aby přišli podpořit naše žákovská a dorostenecká družstva.

Robert Zvolánek

Turnaj ve stolním tenise

Jak se již stává tradicí, i letos pořádají stolní tenisté vánoční turnaj. Hraje se v tělocvičně u základní školy.

Žáci a mládež si mohou přijít zahrát v sobotu 18. 12. od 9 hodin.

Turnaj dospělých začíná tentokrát v úterý po vánočních svátcích, tedy 28. 12. v 9 hodin. Startovné v kategorii dospělých je 80 korun. Pro všechny jsou připraveny hodnotné ceny i vydatné občerstvení.

Těšíme se na všechny tradiční účastníky i na nově přichozí.

Ing. Pavel Halas

Z dopisu našeho čtenáře

Po zhlédnutí posledního zákoutí, volala jsem Ing. Josefou Zelinkovi, že opět je poznávám. Nebylo to tak lehké, jak on si myslel. Hladká zeď sklepa to zkrasila, ale okénko, dva kmeny bříz, sousední sklep a zapomenutá dřeva po opravě sklepu, mě přesvědčila, že je to zase na Hradisku. Ptal se, jak je to, že jsem poznala hned i ten minulý. Zasmála jsem se, protože tam bylo počítáno s těmi dvěma „presouzy“, které zakrývaly výhled k těm třem sklepům. A Ing. Zelinkovi hlásím do telefonu se smíchem: „Jak bych to nepoznala? Vždyť my v tom sklepe (na který jsem dávno čekala, že se objeví) máme u Kolegarových

už více než 10 roků uskladněné na zimu jablka. Oni tam totiž mají jen jablka. Proto vím, že „presouzy“ jsou dávno zbořené. Ten „huronský“ smích, který se ozval v telefonu bych vám přála slyšet. On mi totiž předtím nějaký čas říkal, že to nikdo snad nepozná. Ale já potkávala lidi, co se ptali i co to znali a těch bylo dost. To bylo víckrát, říkám: „Napište též. Bude nás víc.“

Já nepoznávám sklepy jen podle míst kde jsou, ale i podle okolí, stromů, keře nebo chodníku, kopce nad nimi, či zahrádky a hlavně podle architektury. Na těch zákoutích je něco málo změněno, řekla bych vynecháno,

ale téměř každý malý detail nakreslen a hlavně podle toho je poznávám. Jsou to akáty a nápis u kříže u Nových dvorů (stojí na našem poli). Je to prohnutý strom do oblouku na konci vesnice u sklepa Lengalových, zvláštní klenutí u Fialového na Hradisku i ten chodníček ke Kolegarovému sklepu, další zvláštní kámen na rohu přední zdi sklepa a keř nad ním. Viktorinův sklep též na Hradisku - to zas byla lípa s nahnutým kmenem a krásnou korunou, okénko nade dveřmi. Pak chodníček na Domaninách, vysoký akát nad Krupičkovým nad Zámečkem, akát u Tihlaříkového, chodníček kolem našeho (mého) domácího sklepu nahoru na Domaniny. Tak je to i u ostatních sklepů, na Třech sklepech to byl sousední zarostlý sklep zelení. Dělal dojem, že tam je sklep jenom jeden. To poznal můj vnuk Jenda. Měli tam „párty“ s kamarády. V pozadí je Zoubkova chata. Ve Žlebě to byly zvláštní dveře a nápis mi řekla Mařenka Konečná - majitelka sklepu. A tak to bylo vesměs všude. Nejvíce mi pomohly objekty samy a Ing. Zelinka, který je mistrem v kreslení a nevynechal ani detail u objektů samých, spíše něco kolem a u toho. Tam hrál úlohu každý kámen, každé okénko, strom, keř i ulomená cihla, mřížka na okénku, klenutí, rovno či „štorcem“ položená cihla, vchod do sklepa, jednojité či dvojité dveře. Jinde zase zeď, zakrytá z venkovní strany stojící stodolou, která nebyla zaznačena, či chodníček do Svatojánku, rýha mezi sklepy, kde jsme jezdili v létě i v zimě jako děcka a hrály si za Pěčkovým. Pomáhal mi přemýšlet i poznávat můj manžel. Když

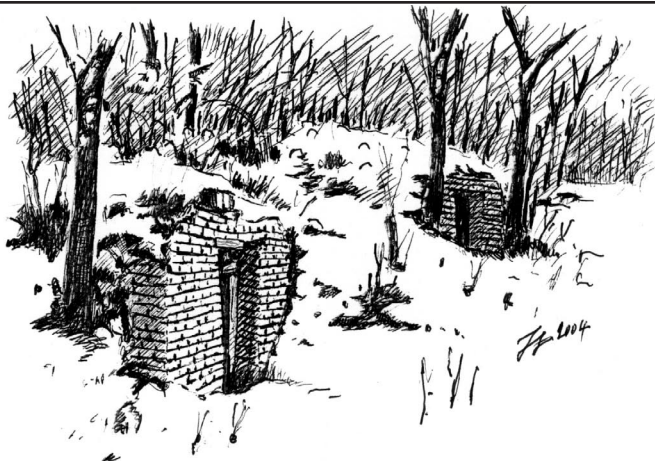
tato akce začala byla jsem velice nemocná, tak jsem se zapojila později. Ale i ty dřívější kresby jsem poznávala v uschovaných Štengaráčcích.

Je to zvláštní. Pamatuji si co bylo dříve a teď stále jdu pro „barz“ jakou věc dvakrát. Toto všechno píšu Vám a děkuji Ing. Zelinkovi a Vám všem za vytříbení paměti a vzpomínek na mládí.

A zase něco vymyslete, ať se zapojí i mladí.

*Vozdecká Rozálie,
Osvobození 88*

Zákoutí naší vesnice

redakce

Přehled očekávaných událostí

18. prosince

- Turnaj ve stolním tenise - žáci - 9⁰⁰, tělocvična ZŠ

19. prosince

- Výstava fotografií p. faráře Trtílka - 14⁰⁰, Orlovna

24. prosince

- Půlnoční mše svatá, 22⁰⁰

25. prosince

- Živý Betlém, 15⁰⁰

28. prosince

- Turnaj ve stolním tenise - dospělí - 9⁰⁰, tělocvična ZŠ

31. prosince

- Silvestrovská zábava, Orlovna

2. ledna

- Vánoční koncert skupiny Srdce ze Šakvic - 14⁰⁰, v kostele

7. ledna

- Vánoční vystoupení žáků v kostele

8. ledna

- Tříkrálová sbírka. Mše sv. v 7³⁰, po mši požehnání a rozeslání koledníků po obci
- Přednáška o přechodu na 100 bodovou stupnici v hodnocení vín - 16⁰⁰, velký sál Sokolovny

25. ledna

- zápis dětí do 1. ročníku Základní školy
- beseda rodičů s psychologem na téma „školní zralost“

13. února

- dětský karneval

19. února

- 38. ročník Turnaje mistrů světa v kolové - Sokolovna

27. března

- 40. ročník výstavy vín, odpoledne hraje cimbálová muzika „Mládí“ - 10⁰⁰, Sokolovna

Štengaráček - zpravodaj obce Šitbořice, prosinec 2004, č. 2004/4, ročník 10

šéfredaktor: Ing. Josef Zelinka

členové redakční rady: Ing. Antonín Konečný, Zuzana Baranová, Zdenka Kaňová
sazba: František Valíček ml.

vydal: OÚ Šitbořice, Osvobození 92, Šitbořice, náklad: 570 kusů, neprodejně
zaregistrováno: Okresní úřad Břeclav, č. j. 574/95 - 408/ Za. r. z.: MK ČR E 11609
uzávěrka příštího čísla: 1. 3. 2004